

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-471/2013-3
Датум: 11. јули 2013. године
Београд

На основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09), члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 47/2011), и члана 13. став 2. Статута Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 49/2010), члан Савета Комисије за заштиту конкуренције по овлашћењу председника Комисије за заштиту конкуренције број 1/0-06-332/2013-4 од 29. маја 2013. године, одлучујући по Пријави концентрације заведеној под бројем 6/0-02-471/2013-1, коју су по основу достављеног пуномоћја поднели адвокати Леда Мартиновић и Марија Смиљанић Пилчевић из Београда, ул. Булевар Краља Александра бр. 24, у име клијента – привредног друштва „ДОН ДОН“ д.о.о., регистрованог и Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20383399, са седиштем на адреси Београд-Нови Београд, ул. Булевар Зорана Ђинђића бр 144Б дана 12. јула 2013. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва „ДОН ДОН“ д.о.о., регистрованог и Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20383399, са седиштем на адреси Београд-Нови Београд, ул. Булевар Зорана Ђинђића бр. 144Б, над имовином Акционарског друштва за производњу хлеба и пецива „Пекарство“ а.д., са седиштем на адреси ул. Тодоровића бр. 36, Краљево, уписано у Регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 07154372, која обухвата целокупне производне капацитете овог друштва који се састоје од непокретне и покретне имовине, опреме, производне линије и возила, које на основу Уговора о закупу закупује друштво „ДОН ДОН“ д.о.о., а што је у функцији обављања делатности производње хлеба, свежег пецива, кора и колача, што чини претежну регистровану и стварну делатност привредног друштва „Пекарство“ а.д.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације, у предвиђеном року извршио уплату износа од 1.298.000,00 (милиондвестотинедеведесетсамхиљада) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције број 840-880668-16, отворен код Управе за трезор Министарства

финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-471/2013-1, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку из чл. 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Привредно друштво „ДОН-ДОН“ д.о.о. са регистрованим седиштем у Београду (у даљем тексту: Дон-дон, или подносилац пријаве), поднело је 1. јула 2013. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), преко пуномоћника, адвоката Леде Мартиновић и Марија Смиљанић Пилчевић из Београда, ул. Булевар Краља Александра бр. 24, пријаву концентрације број 6/0-02-471/2013-1 (у даљем тексту: пријава). Комисија констатује да је достављена пријава у погледу свог садржаја и начина подношења у потпуности усаглашена са прописом којим је уређено ово питање. У складу са таквом оценом, као и чињеницом да је подносилац благовремено и у целости извршио уплату прописане накнаде за издавање акта Комисије, испуњени су услови за поступање и одлучивање по предметној пријави. Подносилац пријаве је изнео захтев да се о истој одлучи у скраћеном поступку, уз достављено образложење за изношење таквог захтева.

Друштво Дон-дон је основано почетком 2008. године, а његова претежна регистрована делатност јесте производња млинских производа (шифра 1061). Реч је о је двочланом друштву са ограниченом одговорношћу које је у искључивом власништву два страна правна лица, од којих је већински члан подносиоца пријаве словеначко друштво Dondon d.o.o. proizvodno in trgovsko podjetje - Metlika, Република Словенија са сувласничким уделом од 83,72%, док је мањински члан са уделом од 16,28% такође словеначко друштво Realest d.o.o družba za poslovanje z nepremičninami, са седиштем у Љубљани. Територијални простор активности подносиоца пријаве, односи се како на тржиште Републике Србије, тако и на тржишта суседних за маља – Босну и Херцеговину, Црну Гору и Бугарску, у којим државама подносилац пријаве има своја истоимена зависна друштва и у сваком од њих једини је власник – члан са 100% удела. Високо квалитетне услуге и стручан кадар допринели су да подносилац пријаве успешно шири свој концепт продаје, а све компанија на простору Балкана које су под његовом контролом, превасходно се баве производњом хлеба, свежег пецива и колача. Осим ових друштава, подносилац пријаве као искључиви, или већински члан контролише и неколико друштава регистрованих и активних у Републици Србији а то су :

Друштво за производњу хлеба и пецива „ПДМ“ д.о.о. (у коме подносилац пријаве има 100% удела), Друштво за трговину на велико житом, сировим дуваном, семењем и храном за животиње „Житодон“ д.о.о. (у коме подносилац пријаве има 75% удела), Друштво за производњу хлеба и пецива „Добри пек“ д.о.о. (у коме подносилац пријаве има 70,75% удела), сва са седиштем у Београду. За свако од овде наведених друштава, подносилац пријаве доставио је све прописане и захтеване податке, укључујући и оне који се односе на највеће купце, као и добављаче сваког од ових друштава и исти се налазе у документацији предмета. Такође, достављени су и подаци о броју запослених радника у сваком од друштава

која су повезана са непосредним подносиоцем пријаве, као и подаци о висини остварених прихода за сваку од три године које претходе години спровођења ове концентрације. Према консолидованом финансијском извештају, подносилац пријаве је у 2012. години остварио приход од близу 4,1 милијарде динара, што према средњем девизном курсу на дан 31. децембра 2012. године износи око 36 милиона ЕУР.

Истовремено друштво „Пекарство“ а.д. из Краљева (у даљем тексту: Пекарство, или закуподавац) чија је целокупна покретна и непокретна имовина укључујући опрему, производне линије и возила, предмет закупа од стране подносиоца пријаве, приходовало је у претходној обрачунској години око 229 милиона динара (нешто више од 2 милиона ЕУР), који резултат је остварен са 100 запослених, колики број радника је ово друштво имало на крају 2012. године. Комисија је на основу достављених података који се односе на годишње приходе сваког од учесника ове концентрације који су остварени на тржишту Републике Србије, утврдила постојање обавезе пријаве предметне концентрације ради издавања одобрења за њено спровођење. Ово из разлога што су заједнички приходи учесника концентрације које су они у претходној обрачунској години остварили на тржишту Републике Србије изнад 20 милиона ЕУР, у оквиру чега је појединачни остварени годишњи приход сваког од учесника концентрације већи од 1 милион ЕУР, па је закључено да су испуњени услови за подношење пријаве концентрације прописани чланом 61 Закона. Сем тога природа трансакције је таква да доводи до контроле једног над другим учесником на тржишту, при чему се контрола у конкретном случају не успоставља на основу својине, већ на основу закупа, што је у складу са чланом 5. став 2. тачка 2) Закона. Конкретно, према овој законској одредби контрола се осим на основу својине, може успоставити и на основу других имовинских права на имовини, или делу имовине другог учесника на тржишту, што је случај у конкретной трансакцији. У вези са изнетим чињеницама, закључено је да је подносилац пријаве поступио на исправан начин када је предметну трансакцију пријавио Комисији ради издавања одобрења за њено спровођење.

Друштво над којим ће, односно над чијом ће имовином предметном пословном трансакцијом доћи до успостављања контроле од стране подносиоца пријаве, јесте акционарско друштво за производњу хлеба и пецива „Пекарство“ са регистрованим седиштем у Краљеву. Друштво је основано 28. октобра 1998. године, а његова претежна делатност јесте производња свежег хлеба, пецива и млинских производа (шифра делатности:1071). Подносилац је доставио све релевантне податке који се односе на ово друштво и за које је прописана обавезност њиховог достављања Комисији. Подаци о броју запослених и оствареном годишњем приходу циљног друштва претходно су наведени, при чему Комисија констатује да је ниво прихода из 2012. године приближно за 9% нижи него у 2011. години, а да је у тој години у односу на претходну приход друштва Пекарство такође смањен за око 7%. У континуитету од неколико узастопних година и број запослених у овом друштву је у опадању. Из расположивог прегледа највећих добављача овог друштва, поред утврђивања њиховог идентитета, сагледана је и вредност појединачних набавки коју је компанија Пекарство извршила од сваког од њих. Достављени списак највећих купаца овог друштва који садржи и вредност куповина коју су остварили поједини купци, показује да су сви

из града Краљева, односно да је реч о локалним купцима, што је свакако опредељено типом производа који спада у групу дневно фреквентних и свежих производа који се у веома кратком периоду након окончања производног процеса мора допремити до потрошача, некада и више пута у току дана. Превоз овакве врсте производа на већу даљину, вероватно да није ни трошковно исплатив, али Комисија није тестирала потпуну тачност ове околности, већ је исту третирала на нивоу претпоставке. Циљно друштво по својој организацији је акционарско друштво, а на основу достављеног извода из Централног регистра – депо и клиринг хартија од вредности који садржи јединствену евиденцију акционара, утврђено је да је укупан број емитованих акција компаније Пекарство – као емитента 74.413 акција, а да су исте распоређене на 99 акционара овог друштва са различитом снагом, односно бројем поседованих акција и различитим гласачким утицајем у процесу доношења одлука, који је опредељен принципом „једна акција, један глас“.

Као акт о концентрацији подносилац је Комисији доставио Уговор о закупу, којим се уређује закуп целокупних производних капацитета друштва Пекарство који су намењени за обављање делатности производње хлеба (у шта је укључена покретна и непокретна имовина, производна линија, техничка опрема, односно уређаји и постројења, возила). Овај Уговор потписан је 17. јуна 2013. године од стране друштва Пекарство (у својству закуподавца) с једне стране и, подносиоца пријаве као закупца, с друге. Поред закупа претходно структурно и наменски опредељене имовине, овим Уговором предвиђено је и ангажовање једног броја запослених код закуподавца. Констатује се да је овај документ изразито прецизно уредио сва битна питања која се односе на предмет уговарања, временско трајање закупа, обавезе и права закуподавца и закупца, а пре свега у погледу испуњења предуслова за једнострани раскид овог уговора од стране сваког од његових потписника, профил и циљ инвестиционих обавеза закупца и динамика њиховог извршења. Комисија је овај документ прихватила као валидан акт о концентрацији.

За потребе дефинисања релевантног тржишта подносилац пријаве је пошао од исправних претпоставки, а то је утврђивање фактичке активности учесника концентрације. Без обзира на формалну делатност тих учесника, односно номинални израз њихове претежне делатности о чему је претходно било речи, подносилац пријаве је правилно закључио, да највећи удео у продајном асортиману учесника концентрације, чине управо свеж хлеб и свежа пецива. Овај асортиман производа се због карактеристика таквих производа (кратак век употребе, свакодневна потражња, кратки канали дистрибуције), углавном пласира на националном тржишту. Управо ову околност је подносилац употребио за аргументацију свог става да као релевантно географско тржиште за предметну концентрацију треба одредити и анализирати тржиште Републике Србије, а не наднационално тржиште на коме је преко својих контролисаних друштава активно друштво Дон-дон (реч је о тржиштима држава окружења – Црна Гора, Бугарска, Босна и Херцеговина). Међутим, Комисија за потребе дефинисања релевантног географског тржишта и овом приликом исказује становиште да за исправно одређивање овог тржишта пре свега треба посматрати просторни оквир активности циљног друштва – овде Пекарство, као и асортиман његове понуде. Ту се пре свега мисли да када се ради о дефинисању релевантног географског тржишта, онда такву дефиницију треба прилагодити конкретном продајном асортиману, односно

специфичностима појединих производа које на тржишту нуди и пласира то друштво. У смислу оваквих напомена Комисија као релевантно географско тржиште када је о продаји свежег хлеба и пецива реч, дефинише у првом реду локално тржиште у односу на место на коме се налазе производни погони циљног друштва, што је у конкретном случају територија града Краљева са околином. Свеже производе ово друштво дневно дистрибуира на локалним тржиштима која чине његову ближу, или даљу околину, што се коначно може сагледати и из достављеног списка купаца овог друштва, из чега се види да су то (пет највећих купаца) све купци са подручја града Краљева. Међутим, уколико друштво чија је имовина предмет закупа, има (или ће закупац током периода трајања закупа отпочети са таквом пословном политиком) у свом асортиману понуде и замрзнути и паковани програм, то опредељује и ширу димензију релевантног географског тржишта, будући да се такав асортимански програм дистрибуира и пласира на далеко ширем географском простору, односно обухвата читаву националну територију.

Подносилац пријаве квантификовао је обим производње хлеба и пецива у Републици Србији, изводећи закључак да је оваква производња стабилна и да се она креће око 800 хиљада тона годишње. Стабилност оваквог обима производње, потврђују и подаци које је Комисији доставио подносилац пријаве, а тичу се произведених количина хлеба и пецива на годишњем нивоу, током неколико узастопних претходних година, које су се кретале око раније наведеног просечног годишњег обима, односно биле су незнатно испод, или изнад тог нивоа. Читаво тржиште пекарства у Републици Србији, према подацима које је доставио подносилац пријаве, структурно је подељено на индустријске пекаре (које учествују са око 36%), и мале пекаре које у укупном релевантном тржишту учествују са око 64%. Број пекара у Републици Србији (рече је о малим односно локалним пекарама), износи око 7 хиљада, док активних индустријских пекара тренутно има 78, и веома је изражена тенденција убрзаног нестајања оваквих погона, па је тако само током последњих пет година престало са радом 13 индустријских пекара. Коришћењем приходног податка, који је Комисија оценила као прихватљив индикатор, подносилац пријаве своје учешће на дефинисаном релевантном тржишту, у односу на индустријско пекарство определио је на око 13%, док је његово учешће на укупном тржишту пекарства око 5%. Као главни конкуренти које је подносилац определио коришћењем информација о нивоу прихода који је свако од ових друштава остварило, у области индустријског пекарства наведени су Клас (удео од 6%), Житопек (3%), Исхрана (3%), Житопродукт - Крагујевац, Панчевачка пекара, АД Хлеб - Нови Сад и пекара АС, сваки са по 2% тржишног удела. За свако од овде наведених друштава, подносилац пријаве определио је и њихове уделе, односно појединачна учешћа, у односу на укупно пекарство, и сви достављени подаци у вези са тим, налазе се у документацији предмета.

У оквиру секције 16. предметне пријаве, која се односи на структуру власништва над акцијама или уделима у учеснику на тржишту над којим се стиче контрола, пре и после спровођења концентрације, подносилац пријаве констатује да се он, као закупац имовине циљног друштва, ставља у функцију контролора над истим у временски ограниченом трајању. Даље, констатује у истом делу пријаве, да

се самим чином стицања контроле над друштвом из Краљева, не мења истовремено и структура власништва над акцијама и уделима компаније Пекарство које је у предметном поступку циљно друштво. При томе, нарочито се указује на привремени карактер контроле над имовином циљног друштва. Овакви наводи подносиоца пријаве у формалном смислу су тачни, а пре свега у оном њиховом делу којим се негира промена структуре власништва над акцијама циљног друштва. Међутим, треба указати да се сагласно члану 5. Закона, контролни однос може успоставити како на основу својине, тако и по основу других имовинских права на имовини или делу имовине другог учесника на тржишту, о чему се у конкретном случају ради. Такође, наводе о привремености закупа потребно је у овом, као и у сваком другом случају конкретизовати. Заправо, закуп предметне имовине у овом конкретном случају јесте привремен – будући да је временски орочен, али је истовремено и довољно дуг (8 година). У том периоду ће закупач користити сва експлоатациона и контролна права над предметом закупа из оваквог уговорног односа, идентична онима којима би располагао у случају да је постао власник закупљене, односно предметне имовине.

У делу пријаве који се односи на опис организационе мреже дистрибуције и малопродаје производа на дефинисаном релевантном тржишту, Комисији су достављени подаци о томе да подносилац пријаве испоручује своје производе на око 4.700 адреса, које укључују, како велике системе и трговинске ланце, тако и мале купце односно локалне радње. Осим тога, производи подносиоца пријаве испоручују се и школама, вртићима, бензинским станицама, мензама итд. Свеже производе подносилац пријаве дистрибуира на територији Републике Србије кроз сопствену дистрибутивну мрежу, са изразито великим бројем транспортних возила (214), од којих више од једне трећине чине возила која припадају сопственом возном парку подносиоца пријаве. Циљно друштво, за разлику од подносиоца пријаве, у истој предметној делатности, вишеструко је мање – по обиму своје активности, као и чињеници да снабдева око 250 купаца на 363 истоварна места, а да је територијални оквир активности овог друштва локални, како је раније указано, односно да се његова продајна активност одвија искључиво на ширем подручју града Краљева.

Мотив за реализацију ове концентрације, са становишта подносиоца пријаве и закупца циљне имовине, јесте даљи развој и унапређење производње, промета и квалитета хлеба и сродних производа, као и боља и лакша доступност таквих производа крајњим корисницима. Из перспективе циљног друштва, ова трансакција представља инвестициону прилику на основу које ће бити настављена и унапређена базична делатност циљног друштва. Сем тога, друштво чија се имовина закупљује, у таквом пословном аранжману, оценило је и прилику технолошког обнављања и набавке најсавременије опреме, као и њено вишегодишње инвестиционо одржавање од стране закупца. Циљно друштво очекује да ће ова пословна трансакција, осим на квалитет и ширу понуду хлеба и његових врста, кроз дугогодишње искуство закупца у предметној области пословања, утицати и на бољу и поузданију дијагностику и предвиђање тржишних кретања пекарских производа и брже прилагођавање актуелној тржишној ситуацији у овој области пословања. Висина инвестиција које ће закупач уложити у циљно друштво односно имовину коју закупљује, одређена је самим Уговором о закупу. Наиме, подносилац

пријаве се обавезао да током првих шест година закупа изврши улагање у побољшање и проширење производних капацитета у износу од 300 хиљада ЕУР, с тим што ће након истека уговореног рока закупа, укупна инвестиција остати у власништву циљног друштва. Према томе, са становишта закупца овакве инвестиције у функционисање циљног друштва, представљају неповратне трошкове (sunk costs). Коначно, предметна трансакција према најбољим проценама подносиоца пријаве, створиће услове не само за задржавање постојећих радних места, већ и за повећање броја радних места у циљном друштву, а самим тим ће условити и значајно унапређење економско – социјалног статуса запослених. Овакви ефекти свакако превазилазе непосредне конкурентске ефекте ове концентрације, али у сваком случају чине позитивну последицу њеног спровођења, у ширем контексту. Такође, подносилац је навео и разлоге који оправдавају спровођење ове концентрације са становишта интереса потрошача, а који се огледају у бољем квалитету производа, бољом снабдевености тржишта једном од основних животних намирница и проширењем асортимана ових производа, чија би понуда темељом примене најновијих технологија могла бити према потрошачима учињена по знатно атрактивнијим ценама од тренутних.

На основу свих података и информација достављених Комисији од стране подносиоца пријаве, утврђено је да је тржиште производње хлеба и пецива, као релевантно тржиште за предметну концентрацију високо атомизовано, што потврђују и претходно изнете чињенице везане за структуру овог тржишта. На њему је активан велики број учесника различите појединачне снаге, који се у основној подели категоризују на индустријске произвођаче и мале приватне пекаре, чији је укупни број претходно опредељен. У контексту овако дизајнираног релевантног тржишта и главних обележја његове структуре, закључено је да спровођење предметне концентрације не доводи до значајног спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције на тржишту Републике Србије, или било ком његовом делу, а нарочито стварањем или јачањем доминантног положаја, односно да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, па је стога одлучено као у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку. Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

П. О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Иван Угрин, члан Савета